

Senioři

a

praktičtí lékaři

ÚVOD

- **ZDRAVÍ 2030 – NÁRODNÍ STRATEGIE OCHRANY A PODPORY ZDRAVÍ A PREVENCE NEMOCI**
Strategie mimo jiné upozorňuje, že je třeba věnovat pozornost a vysokou péči i očkování populace mladistvých, dospělých a seniorů.
- Podle odborníků by se imunizace měla stát nedílnou součástí plánů obnovy a stabilizace zdravotního systému po covid-19.
- Strategie dále uvádí, že je třeba reforma primární péče. Klást důraz na prevenci a zdravotní gramotnost a vést občany k odpovědnosti za své zdraví.
- **TO ALE ZNAMENÁ PŘEDEVŠÍM DOSTATEČNOU SÍŤ PRIMÁRNÍ PÉČE, TEDY PRAKTICKÁCH LÉKAŘŮ.**
- Už v roce 2013 upozorňovaly analýzy na skutečnost, že praktičtí lékaři mizí zejména z obcí...

POČTY PRAKTICKÝCH LÉKAŘŮ

Velmi významným faktorem, který bude ovlivňovat dostupné kapacity v dalších 5 – 10 letech, je demografické stárnutí populace praktických lékařů. Téměř 38 % lékařů (u mužů 43 %) je starších než 60 let.

CELKEM	MUŽI	ŽENY
6 475	2 314	4 161
PRŮMĚRNÝ VĚK		
52,6 let	54,6 let	51,4 let

Zdroj: Národní registr zdravotnických pracovníků (NRZP),

Praktičtí lékaři pro dospělé aktivní v roce 2020

stav k 1. 9. 2021

POČTY PRAKTICKÝCH LÉKAŘŮ

Podle typu zařízení

Pouze samostatná ordinace	Samostatná ordinace + jiné zařízení	Pouze jiné zařízení
3 648 (56,3 %)	1 319 (20,4 %)	1 508 (23,3 %) 4 161

Zdroj: Národní registr zdravotnických pracovníků (NRZP),

Praktičtí lékaři pro dospělé aktivní v roce 2020

stav k 1. 9. 2021

Praktičtí lékaři v krajích

	Pouze samostatná ordinace	Samostatná ordinace + jiné zařízení	Pouze jiné zařízení	CELKEM
Praha	599 (47,1 %)	100 (7,9 %)	573 (7,9 %)	1 272
SČK	438 (56,4 %)	127 (16,3 %)	212 (27,3 %)	777
JČK	213 (51,8 %)	108 (26,3 %)	90 (21,9 %)	411
PK	212 (58,4 %)	42 (11,6 %)	109 (30,0 %)	363
KVK	101 (60,8 %)	21 (12,7 %)	44 (26,5 %)	166
ÚLK	205 (52,3 %)	105 (26,8 %)	82 (20,9 %)	392
LK	148 (58,3 %)	46 (18,1 %)	60 (23,6 %)	254
KHK	189 (53,2 %)	62 (17,5 %)	104 (29,3 %)	355
Pak	159 (53,4 %)	82 (27,5 %)	57 (19,1 %)	298
VYSOČINA	187 (64,0 %)	48 (16,4 %)	57 (19,5 %)	292
JMK	467 (61,7 %)	121 (16,0 %)	169 (22,3 %)	757
OLK	257 (57,6 %)	55 (12,3 %)	134 (30,0 %)	446
ZK	267 (71,8 %)	53 (14,2 %)	52 (14,0 %)	372
MSK	471 (56,5 %)	211 (25,3 %)	151 (18,1 %)	833
CELKEM	3 648 (56,3 %)	1 319 (20,4 %)	1 508 (23,3 %)	6475

Popis situace

- ▶ Rušení ordinací
- ▶ Ordinační hodiny pouze některé dny
- ▶ Jeden lékař ve více obcích
- ▶ On-line objednávání
- ▶ Telefonické a on-line konzultace

Co senioři potřebují

- ▶ Dostatek času
- ▶ Trpělivost – vysvětlování, odstranění obav, navázání důvěry
- ▶ Pocit bezpečí – lékař je k dispozici kdykoli potřebuji
- ▶ Dostupnost – horší pohyblivost
- ▶ Osobní kontakt

Péče o seniora

- ▶ Činnosti v rámci geriatric a **praktického lékařství**.
- ▶ U seniorů se první příznaky somatických onemocnění mnohdy projevují ve sféře psychické.
- ▶ Osoby často s více, navzájem se ovlivňujícími chorobami.
- ▶ To vyžaduje diagnostické, analytické a syntetické dovednosti a schopnosti lékaře.
- ▶ V režii praktického lékaře je řada úkonů v rámci farmakoterapie - mohou být prospěšné při léčbě nebo naopak léčbu zkomplikovat.
- ▶ Praktický lékař by měl být koordinátorem farmakoterapie.
- ▶ Musí mít přehled o dalších odbornících a být ochoten s nimi konzultovat medikaci.

Digitalizace

- ▶ **Proč je to problém?**
- ▶ **Pod vlivem covidu jsme získali dojem, že se každý naučil s počítačem a má internet.**
- ▶ **Omyl.**
- ▶ Podíl osob nad 65 let, které používají internet, vzrostl z 13 % v roce 2010 na 43 % v roce 2021.
- ▶ Denně používá internet 29 % seniorů.
- ▶ Mezi muži seniory používá internet 47 % a mezi seniorkami je to pouze 39 %.
- ▶ V kategorii mladších seniorů (mezi 65 a 74 lety) nepanuje k internetu taková nedůvěra, používá ho 56 % z nich.
- ▶ Ve skupině nad 75 let naopak používá internet zatím pouze 23 % osob.

- ▶ Mobilní telefon má 96 % seniorů, ale téměř 77 % má telefon tlačítkový.
- ▶ Internet na telefonu přitom používá 22 % seniorů. Přes wi-fi se připojuje 20 % a přes mobilní data 16 %.
- ▶ Pouze něco málo přes 40 % seniorských domácností má doma počítač nebo notebook.
- ▶ Cena mobilních tarifů a dat v ČR patří v EU k nejdražším.
- ▶ Pokud se seniorské domácnosti dostanou do svízelné situace, je pro ně internet zbytnou záležitostí.

ZÁVĚR

- **Senior potřebuje:**
 - **Svému lékaři důvěřovat**
 - **Mít pocit, že jej neobtěžuje a může se na něj kdykoli obrátit.**
- Možnost jít k lékaři kdykoli potřebuje, tedy denně, nejen ve vybrané dny.
- Dostatek času na popis své situace, vysvětlit jaké léky a proč potřebuji.
- Vysvětlit nutnost prevence a její výhody.
- Vysvětlit přínosy i nepovinného očkování.
- Mít možnost komunikovat s lékařem napřímo.
- Uvítá SMS s upozorněním na termíny – přeočkování, preventivní prohlídky apod.